

INCLUSION (HÒA NHẬP) không phải là một chiến lược để giúp mọi người “vừa vặn” với những hệ thống và cấu trúc đang tồn tại trong xã hội; đó là việc chuyển hóa những hệ thống và cấu trúc ấy để làm cho mọi thứ tốt hơn cho tất cả mọi người.

– Diane Richler, Cựu Chủ tịch, Inclusion International

Hòa nhập là gì? (và không phải là gì)

Biểu đồ này cho chúng ta thấy những cách khác nhau mà người khuyết tật có thể tham gia vào các hoạt động giải trí, phát triển, hoặc sinh hoạt đức tin trong mối quan hệ với các bạn đồng trang lứa không khuyết tật.

Hòa nhập: Bao gồm là việc hỗ trợ tất cả người tham gia, giảng viên/nhân viên và cả hệ thống

để toàn bộ nhu cầu tham gia đa dạng đều được đáp ứng. Trọng tâm là phát triển các chiến

lược giảng dạy tốt, mang lại lợi ích cho mọi người học. Chú trọng vào việc vượt qua các rào cản trong hệ thống đang ngăn cản việc đáp ứng đầy đủ các mức độ năng lực khác nhau.

Hệ thống được điều chỉnh để đáp ứng nhu cầu của TẤT CẢ.

Mô hình Thống nhất / Bạn đồng hành kết nối người có và không có

khuyết tật cùng tham gia một hoạt động. Thông thường có số lượng

tương đương giữa người có khuyết tật và bạn bè không khuyết tật, những người này thường tham gia với vai trò tình nguyện viên hỗ trợ.

Hòa nhập là quá trình đưa người tham gia có khuyết tật vào các hoạt

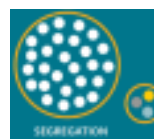
động hiện có. Trọng tâm là cung cấp hỗ trợ để họ có thể “hòa nhập”

vào hệ thống đang tồn tại.

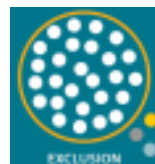

Các chương trình chuyên biệt hoặc “dành riêng cho người khuyết tật”

được tổ chức với nội dung dành cho người tham gia trong môi trường tách biệt, được thiết kế để đáp ứng một hoặc nhiều dạng suy giảm chức năng cụ thể.

Loại trừ xảy ra khi người tham gia trực tiếp hoặc gián tiếp bị ngăn cản hoặc bị từ chối quyền tham gia một hoạt động.

Nguồn: Phương pháp tham gia, MERGE Inclusion Consulting: www.mergeconsulting.org

MỘT LƯU Ý QUAN TRỌNG VỀ CHUYÊN BIỆT HÓA

Đôi khi có thể cần cung cấp những hỗ trợ “chuyên biệt” trong một chương trình hòa nhập để điều chỉnh, “cá nhân hóa” cách một người tham gia, nhằm giúp họ có thể là một thành viên tham gia thành công. Điều này Xây Dựng tình bạn giữa người có và không có khuyết tật không có nghĩa là loại trừ hay tách biệt thành một nhóm “đặc biệt”. Các hỗ trợ chuyên biệt được tạo ra bằng cách xây dựng, khi cần, các hình thức hỗ trợ hợp lý và điều chỉnh hoạt động. Nói cách khác, nguyên tắc chỉ đạo của chúng ta nên là: luôn luôn cá nhân hóa, không bao giờ tách biệt!

Dưới đây là một ví dụ về việc áp dụng nguyên tắc này trong bối cảnh một trại hè.

Mỗi Em Sóc Đều Là Một Người Cưỡi Ngựa

Jack Yates

Trại Nassau của Ben Becker, gần Albany, New York, giống với nhiều trại ban ngày điển hình ở nhiều mặt. Mỗi ngày có khoảng ba trăm em tham gia, được chia thành các nhóm theo độ tuổi. Các bé trai mười tuổi là “Woodchucks”; các bé gái chín tuổi là “Dolphins”; các bé gái mười hai tuổi là “Chipmunks”. Suốt ngày, các nhóm tham gia những hoạt động điển hình của một trại hè: bơi lội, chèo thuyền, thủ công, tìm hiểu thiên nhiên, cưỡi ngựa, v.v.

Tuy nhiên, có một điểm ở trại này không được “điển hình” cho lắm. Chủ trại kiêm giám đốc, Ben Becker, quyết định rằng nếu kêu gọi thêm những em là trẻ khuyết tật về vận động hoặc trí tuệ tham gia trại, tất cả mọi người sẽ có một trải nghiệm học hỏi tốt. Ông đảm bảo rằng ở bất kỳ tuần nào sẽ có khoảng 5–10% số em là trẻ khuyết tật, và thậm chí Ông còn cấp học bổng khi cần để bảo đảm được điều đó. Vì vậy, khi nhóm “Chipmunks” đi cưỡi ngựa, không phải em Chipmunk nào cũng có thể đơn giản là nhảy lên ngựa và cưỡi; và không phải em Chipmunk nào cũng học nhanh hoặc dễ như các em khác.

Chẳng hạn, trong nhóm ba mươi em Chipmunks có một em gái bị mù. Khi em đi cưỡi ngựa với nhóm Chipmunks, sẽ có một bạn gái khác cưỡi trên con ngựa đi bên cạnh, gọi với sang những hướng dẫn và lời động viên. Một em Chipmunk khác là một bé gái khuyết tật trí tuệ và bại não, với khả năng kiểm soát vận động hạn chế, nhất là ở một bên cơ thể. Vậy nên, khi em đi cưỡi ngựa với nhóm Chipmunks, em dùng một loại dây đai an toàn hơn, đồng thời có một bạn gái khác cưỡi bên cạnh trên một con ngựa khác, và đôi khi ở một khúc cua sẽ có một huấn luyện viên chạy dọc theo phía còn lại của con ngựa, giống như người “đỡ” trong thể dục dụng cụ. Một em Chipmunk nữa là bé gái không thể sử dụng đôi chân một cách hiệu quả. Vì thế, khi em đi cưỡi ngựa với nhóm Chipmunks, một bạn gái lớn hơn, đã là một người cưỡi ngựa giỏi, sẽ ngồi phía sau em trên yên, giữ vai em để chắc chắn rằng em luôn ngồi vững trên lưng ngựa.

Chúng tôi – những người làm trong lĩnh vực dịch vụ xã hội đến tham quan – rất ấn tượng với trại của Ben Becker, nhưng chỉ khi nhìn lại, chúng tôi mới nhận ra rằng trại của ông vận hành theo một “quy tắc”: mọi bé gái

mười hai tuổi đều là một Chipmunk, và mỗi em Chipmunk đều là một người cưỡi ngựa. Dù họ không tuyên bố quy tắc đó thành lời, đó chính là nguyên tắc dẫn dắt trại.

Trong “những ngày xưa tẻ nhạt”, các dịch vụ xã hội hoạt động theo một quy tắc là: có những người là “người cưỡi ngựa”, và có những người thì không. Thật đáng tiếc, vì cưỡi ngựa là một trải nghiệm tuyệt vời, nhưng có những người đơn giản là “không có tố chất” để trở thành người cưỡi ngựa. Ngược lại, trong các dịch vụ “tiền bộ” ngày nay, hầu hết các chương trình có một quy tắc “khai sáng” hơn. Chúng ta đặt kỳ vọng cao cho tất cả các em, và quy tắc hiện tại là: mọi em Chipmunk rồi sẽ trở thành người cưỡi ngựa. Trong lúc chờ đợi, chúng ta sẽ thuê những giáo viên giỏi nhất và những con ngựa hiền nhất cho “nhóm đặc biệt” gồm những người cưỡi ngựa

Xây Dựng tình bạn giữa người có và không có khuyết tật

tương lai, làm việc với các em một cách kiên nhẫn và chuyên sâu cho đến một ngày nào đó (chúng ta tin là sẽ đến!), các em sẽ có thể trở thành người cưỡi ngựa như một thành viên của nhóm Chipmunks.

Nghe thì có vẻ cũng không tệ. Nhưng ở trại của Ben Becker, họ có một quy tắc khác – mọi bé gái mười hai tuổi đều là một Chipmunk, và mỗi Chipmunk đều là một người cưỡi ngựa. Điều thay đổi không phải là “ai là người cưỡi ngựa, ai không”; mọi Chipmunk đều là người cưỡi ngựa. Và điều thay đổi cũng không phải là “khi nào một người mới đạt đến ‘trình’ cưỡi ngựa”; mọi Chipmunk đều là người cưỡi ngựa, ngay bây giờ, hôm nay. Thứ duy nhất thay đổi là mỗi người cần **bao nhiêu và loại hỗ trợ gì** để có thể vững vàng trên yên ngựa.

Xây Dựng tình bạn giữa người có và không có khuyết tật